

Jak se vyznat ve světě a komu patří

j+s 27.11.2022, 1. advent

Bloudi si v srdci říkají: „Bůh nic neuvidí, Bůh tu není,“ a jednají podle toho. Hospodin však na lidi pohlíží z nebe, chce vidět, má-li kdo rozum, dotazuje-li se po Boží vůli. Je útočištěm ostouzených a až změni úděl svého lidu, bude to důvod k jáso tu a radosti. (podle Ž 14)

Mt 13,24-30 Předložil jim jiné podobenství: *"S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden člověk zasel dobré semeno na svém poli. Když však lidé spali, přišel nepřítel, nase l plevel do pšenice a odešel. Když vyrostlo stéblo a nasadilo klas, tu ukázal se i plevel. Přišli sluhové toho hospodáře a řekli mu: 'Pane, cožpak jsi nezasel na svém poli dobré semeno? Kde se vzal ten plevel?' On jim odpověděl: 'To udělal nepřítel.' Sluhové mu řeknou: 'Máme jít a plevel vytrhat?' On však odpoví: 'Ne, protože při trhání plevele byste vyrvali z kořenů i pšenici. Nechte, ať spolu roste obojí až do žně; a v čas žně řeknu žencům: Seberte nejprve plevel a svažte jej do otýpek k spálení, ale pšenici shromážděte do mé stodoly.'"*

Iz 11,1-9: *I vzejde proutek z pařezu Izai a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce. Na něm spočine duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy. Bázní Hospodinovou bude prodchnut. Nebude soudit podle toho, co vidí oči, nebude rozhodovat podle toho, co slyší uši, nýbrž bude soudit nuzně spravedlivě, o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva. Žezlem svých úst bude bít zemi, dechem svých rtů usmrtí svévolníka. Jeho bedra budou opásána spravedlností a jeho boky přepásá věrnost.*

I. Jako když

Ježíš občas vyprávěl takové zvláštní obrazné příběhy, které někdy začínal slovy: „S nebeským královstvím je to, jako když...“ Třeba jako když hospodář zaseje a jak to bylo dál.

V tomto případě to dál bylo tak, že setba byla sice dobrá, ale nějak se to pak celé zkomplikovalo. Asi jako když Bůh stvoří svět a vidí, že je to dobré, ale my, kdo v tom pak žijeme, míváme pocit, že se snad někde něco muselo porouchat. Hospodář zasel dobrou setbu a jeho služebníci to jdou po čase omrknout a nestačí se divit: „Co to tady roste za neřád,

kde se to tu vzalo?!“ Když nikdo nedával pozor, nepřítel tam potají přisil ještě cosi, co tam nepatří. „Když nepatří, tak to dáme pryč,“ pravili ti služebníci a už už si vyhrnovali rukávy, ale hospodář jim to zakázal: protože kdyby vyrvali, co tam nepatří, nenávratně by přitom zničili i to, co tam patří. Nechte to růst, on si to při žních hospodář přebere a buďte si jisti, že to nepoplete, co je co a kdo je kdo.

Když si ten obrazný příběh přečtete od začátku do konce, je příjemně přehledný: na začátku byla dobrá setba, na konci bude dobrá žně a už je taky jasné, kde se tu vzalo to zlo a že to s ním dopadne tak, jak má. Hospodář to má celé pod kontrolou, na to se můžete spolehnout.

Začátek dobrý, konec dobrý, jenže my ani na jedno z toho nedohlédneme a žijeme někde uprostřed a tady to tak průzračně jasné není. A přesně o tom ten příběh vypráví: že žijeme uprostřed zmatku a těžko se v tom vyznat. Často to v životě chodí tak, jak to kdysi vyjádřil jeden ruský premiér: „Mysleli jsme to dobře, a dopadlo to jako vždycky.“ To přece známe všichni: Jak mohou z dobrých úmyslů vzejít tak mizerné plody? Jak to může dopadat tak bídně, když jsem investoval tak rozumně, vychovával tak odpovědně, když jsem to myslel tak dobře...?

Když takhle začne uvažovat celá společnost, dřív či později někoho napadne: Co kdybychom některé lidi, co jsou plevel, nadobro umlčeli? Když po takovém řešení sáhnou vlivní a mocní, končívá to neomylně katastrofou. Ale co hůř, vždyť my to tak máme každý i takřikajíc uvnitř: nejsou všechny úmysly jen dobré, a ty, které dobré jsou, nezaručují, že dobře dopadne i jejich provedení. Co s tím? Tamti služebníci by ten plevel nejradši vyrvali, tak co kdybych po jejich vzoru některé události z vlastní dílny zapřel, aby se o nich nevědělo, a některé vzpomínky vyretušoval, aby mi nekazily spánek? Nežilo by se mně líp (tedy pokud v sobě potlačím obavy z lidí, kteří o mých vroubcích vědí)?

Obávám se, že by se líp nežilo. Hospodář vytrhat plevel služebníkům nedovolil, protože by tam po takové akci už kloudného nerostlo nic. Ani z duše, srdce a paměti není radno dělat oraniště: „Nechte to spolu růst až do žní; však on to hospodář a jeho ženci nepopletou.“

Dobrá zpráva, kterou Ježíš lidem přinesl, znamená, že Bůh si i bez naší dopomoci nesplete, kdo je kdo, a bude vědět, jak byla která událost míněna a k čemu vedla. Všechno dobré i zlé, co je ve mně či ve

vás, si při žni přebere Bůh – netřeba před ním něco retušovat nebo skrývat nebo stavět na odiv: Bůh si originál s vyretušovanou podobiznou opravdu nepoplete. Což zní na první poslech vlastně dost hrozivě, ale ještě je k tomu třeba dopovědět, že Bůh sice odmítá lidskou vinu, ale má rád člověka, přestože se jí dopustil, a umí ten lidský problém řešit milostí neboli odpuštěním. To je řečeno na konci toho příběhu: že tohle pole patří Bohu, nikoli jeho nepříteli, který by nás v tom s chutí nechal smažit donekonečna a bez možnosti odvolání.

II. Pařez

Bůh stvořil svět a ten svět je skvělý, ale my, co v něm žijeme, míváme pocit, že se to někde nějak porouchalo nebo co. Taková krásná rostlinka tu rostla, a zbyl z ní jen pařez. Jen si vzpomeňte, co nadějí už jste si spojili s tím či oním člověkem, a výsledky občas byly poněkud skličující. Ale o tom jsou ty Ježíšovy obrazné příběhy: „S nebeským královstvím je to, jako když...“ Třeba jako když Bůh stvoří svět nebo jako když hospodář zaseje dobrou setbu. Pak se to celé někdy nějak pokazí (to známe, protože v tom žijeme), ale to neznamená, že je Boží láska k lidem u konce s dechem. Vůbec ne. Slovo „nebeské“ je zkratka pro to, že je to pro nás lidi dobré (i když třeba jiné, než bych čekal). A slovo „království“ znamená, že šéfem je tu Bůh a tohle pole patří jemu, nikoli komukoli z jeho protivníků.

S nebeským královstvím je to, jako když hospodář zaseje, nějaký kazisvět mu do toho přidá jedovatou setbu a my v té změti hledáme, jak to spravit. Nějakou dobře míněnou čistkou ne, to by nedopadlo dobře. To spíš – když je řeč o nebeském království – prosbou, kéž se Boží vůle děje jako v nebi, tak i na zemi. Není beznadějný konec všechno, co se tak tváří: z kdysi nadějně, sličné sazenice zůstal jen pařez, jenomže tenhle svět patří přece Bohu a jeho láska k lidem není u konce s dechem. Což dávný spisovatel Izajáš vyjádřil krásnou vizí, jak z pařezu vyrazí výhonek a ten jednou přinese i kloudné ovoce.

Ta vize, jakkoli krásná, má však háček: Boží království není na žádné mapě (takže do něj nelze emigrovat) a není ani v žádném jízdním řádu

(že bychom si počkali, až vypukne). Nedá se dobýt silou, nedá se vymyslet ani zkonstruovat, nedá se přivolat. A přitom je blízko. Dokonce už mezi námi (řekl Ježíš). Tenhle přístup vždycky lidi dost provokoval. Jen si pusťte zprávy a brzy nabudete dojmu, že je svět pořád horší a horší a lepší už to nebude, z pařezu strom neuděláš. Starodávný Boží prorok si tyhle námitky klidně vyslechne, a pak se vytasí s adventem neboli s očekáváním: „Lidi, dejte si říct, že je to všechno naruby. Pravý svět je ten Boží (o němž pochybujete, jestli vůbec existuje) – zato my žijeme obráceně, vzhůru nohama, a měli bychom s tím něco dělat. Boží kralování se přiblížilo, ba už je mezi námi. Lidi na něj moc neslyší a žijí si po svém, to jest po zlém a po nešťastném. Tak to bylo vždycky, ale to, že to tak bylo vždycky a že to tak dělají všichni, ještě neznamená, že je to dobře. Dejte si říct.“

Má pravdu tenhle prorok: že se světlepší, to je pravděpodobně tak málo, jako třeba že se nebeské věčné Boží slovo na Vánoce stane tělem obyčejného člověka a že ten obyčejný člověk na Velikonoce špatně skončí a právě to že bude start pro naši záchranu. Pravděpodobně to není, a přece se to stalo, protože Boží vůle je právě tohle – aby do údolí stínů smrti zazářilo světlo. Tak to ke svým chmurným úvahám a předpovědím nezapomeňte přibrat, protože Bůh k nim ještě má co říct.

Poslání podle Ž 14 + požehnání:

Jsou trapní ti, kdo věří jen ve své vlastní schopnosti a možnosti. Bůh se na to dívá a vidí, jak všichni usilovně spějeme k maléru a jeden pro druhého nemá pochopení. Tím to však nekončí, protože se Bůh zjevil právě tam, kde to nikdo nečekal: ve spravedlnosti lidských vztahů. Stará se o ty, koho jsme bez zájmu minuli, a chrání oběti našeho systému, aby v jejich příbytcích mohl vypuknout jásot a radost.

Kéž vás těší a podpírá, že lidským malérem se nekončí – ani když na nás dolehne, ani když ho způsobíme sami: protože všemohoucí Boží láska přináší do našeho světa odpuštění a s ním i spravedlnost a pokoj. Ty ať vás provázejí a chrání, neboť od Boží lásky vás nemůže odtrhnout opravdu nikdo a nic. Amen.